

XX.

Betænkning

over

Udkast til Lov om nogle Forandringer i Fæstelovgivningen.

(Afgiven af Landstingets Udvalg den 19de November 1860).

Efterat det af Landstinget nedsatte Udvalg i en Række af Møder har gjort saavel Lovudkastets enkelte Bestemmelser som de dermed i Forbindelse staaende Spørgsmaal til Gjenstand for udførlige Forhandlinger, skal det tillade sig derom at afgive følgende Betænkning.

Det i § 1 indeholdte Forslag om at befrie Selveiergaarde for den dem paahvilende Fæstetvang, afslutter den Række af Foranstaltninger, hvorved Lovgivningsmagten har ophævet Livsfæstet i alle de Tilfælde, hvori dette kunde stee uden at gribe ind i Retssforholdet mellem den private Eier og Bruger. Da dette er et Fremskridt til en friere Raabighed over Jorden, som baade i statsøkonomisk og politisk Henseende maa ansees for ønskelig, og da det her kan stee uden at komme i Strid med Nogens Interesse, finder Udvalget Intet derimod at erindre, skjøndt det i et Forhold, hvor Eieren saa godt som altid selv er Bruger, ikke vil have nogen indgribende praktisk Betydning. Kun har Udvalget meent, at de i den kongelige Resolution af 6te Juni 1806 brugte Udtryk ikke bør omstrives paa en Raade, der kunde betragtes som en Afgjørelse af det Spørgsmaal, om samme gaar ud paa at indskærpe et bestaaende, eller paa at indføre et nyt Retssforhold, og at det maatte være rigtigt ved nogle tilføjede nærmere Bestemmelser at sørge for, at den indrømmede Frihed ikke kan blive udstrakt til Andre end dem, hvem den efter Lov-

vens Niemed er tiltænkt, men at den paa den anden Side da ogsaa virkelig vil komme disse tilgode. Da den tilføjede Tidfrist formentlig intet andet Niemed har end at hindre illusoriske Afhændelser til Selveierdom, have nogle af Udvalgets Medlemmer vel troet, at dette vil kunne opnaaes ved et kortere Aaremaal, men have dog ikke fundet det nødvendigt derom at stille noget Endringsforslag.

Da undertegnede Carlsen i det Hele har en noget forskjellig Anskuelse om Betimeligheden og Hensigtsmæssigheden af de foreslaaede Forandringer i Fæstelovgivningen, maa det være mig tilladt her strax at erklære, at jeg lige saa lidt kan være fuldkommen enig i det Forførte, som jeg i Gæt og Alt kan tiltræde den efterfølgende Motivering af de Indstillinger, hvortil jeg dog har troet subsidiairt at kunne slutte mig. Jeg antager, at Grunde, hentedede fra statsøkonomiske og politiske Betragtninger, gjøre en Revision af Landbolovgivningen ønskelig, og at Fæstelovgivningen, som en Deel af denne, kun i denne Sammenhæng kan forandres saaledes, at det bliver til Gavn for Samfundet i det Hele. — Der er en unegtelig indre Sammenhæng imellem de vigtigere Landbolove, saasom mellem Lovgivningen om Sammenlægning og Udstykning og den om Fæstebesættelse, der ikke kan oversees; og ligesom